

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	10 kor
Negyedévre	4
Helyben háború górdra:	
Egész évre	20 kor
Negyedévre	5
Vidéki postán szállítva:	
Egész évre	24 kor
Negyedévre	6

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és

szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kéziratok visszatérítését
vagy megőrzését nem vállalja.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 24.

A ker. sajtó ünnepe.

(Dr. H. L.) A mai nap a mi ünnepünk. A katolikus írók és újságírók nagy családjáé. Az írói kereszteslovagjaié, akiket éppen e lapok hasábjain neveztek el oly találóan Pázmány-katonáinak. Csakugyan azok vagyunk mi valamennyien meggyőződéses keresztény tollforgatók. A kereszt katonái, az igazság harcosai, munkásai, patrónusunknak szálézi szent Ferencnek és küzdelmünk élére állított szellemi hadvezetőknek, Pázmány Péternek, a magyar biboros Cicerónak nyomdokait kívánva haladni, amennyire gyarlóságunktól, esékénységünkötől telik.

Mint katonáknak, kivált manap ad sok gondot, sok fáradságot a küzdelem. Ma, amikor a magyar história közelmúltjának, a szabadságharcot követő gyászos időszaknak minden kínos, fájdalmas jelenete, mintha ismétlődni készülne. Ma, amikor a gondolatköziés utjába cselszövények ismét akadályokat gördítenek, mint akkor régen, amikor újra dolgozik a vas-kalapos cenzúra s a szabadsajtó munkásait höltön fenyegeti.

Ebben a harcban gyűjt minket ünneplésre, pihenésre a mi édes otthonunk, puha, meleg fészünk az Országos Pázmány-Egyesület. Hogy akik elszakadunk szerteséjjel az országban, egy-egy jó szóra, bizalmas parolára újból összegyűjünk, majd aztán a zöld asztal mellett

haditanácsot tartsunk, mert nincsen vesztegetni való időnk. Az ünnep egy-kettőre elmúlik, a munka ég kezünkben, az ellenség naponként támad, nekünk tehát ezt az egynapos pihenőt újabb, a szó becsületes értelmében vett modernbb haditervek megállapítására, kidolgozására kell alaposan fölhasználnunk.

Ezt a célt különösen az egyesületünk évi közgyűlését megelőző katolikus újságíróértekezlet fogja szolgálni, a mely kiválóan fontos s a vidéki katolikus sajtó szempontjából különös nyomaték, jelentőséggel bíró gyakorlati föladatok megoldását tűzte ki maga elé. Évek hosszú során, immár legalább is egy lusztrumon keresztül folynak a tervezgetések arra nézve, hogyan érintkezzék a vidéki katolikus sajtó a központtal, a mennyire lehetséges, naponta. Éppen mi, akik e sorokat írjuk, vagyunk a tudói, hogy e lapok felelős szerkesztője már ezeltől öt esztendővel igen egészséges, praktikus észrevételeket tett a különböző akadályoknál fogva régóta vajdó kérdés megoldásának mikéntjére nézve. Sok idő mult el azóta, sok akadályval kellett megküzdenünk bástyáinkon kívül, falainkon belül, de a quita cavat lapidem igazsága évről-évre szemmel láthatólag egyre jobban érvényesül s ma már ott a védőiroda, amely a központ és a periferiák érintkezésére igen egészséges impulzust adott. Hogy mikor lesz ebben a pillanatban, pláne újabb direktívák előtt állva, még nem tudjuk, de erősen hiszünk most már közel esik hozzánk az

az idő, amikor a katolikus könyvomas, a katolikus sajtótudósító huzamosabb időn keresztül sürgetett, követelt ideája a megvalósulás stádiumába fog lépni.

Ha már most tárgysorozatának fontosságánál, speciális gyakorlati értékénél fogva szinte a szokottnál is nagyobb, élénkebb érdeklődéssel és melegebb rokonszenvvel tekintünk az ideai szaktanácskozmányunk elé, vajjon nem kelt-e feszült figyelmet lelkünk mélyén az egyesületünk elnöki székében beálló változás! Valóban, nem mindennapi érzelmek azok, amelyekkel mindenki, aki igazán közülnk és közibénk való, Margalits Ede dr távozását kíséri és Prohászka Ottokár dr püspök beköszöntését fogadja az Országos Pázmány-Egyesület elnöki tisztének polczán.

Nem frázis az, ha leírjuk, hogy Margalits nevét Pázmány-katonái nem feledik soha. Nem banális szóiam az, ha elmondjuk, hogy emléke szivünkben marad fölírva. Hiszen tudják azok, a kik vele együtt munkálkodtak, akár a vezérkarban, akár a közlegénysorban, mennyit dolgozott, fáradozott, áldozott s az egyesület érdekében. Mennyit járt-kelt, mennyire ipakodott, hogy az egyesület erkölcsi nivóját minél fényesebb fokra emelje, hogy bázisát minél jobban megszilárdítsa, hogy minél több gondot elosszon, minél több anyagi mizériát megszüntessen ott, ahol oly nagy az idealizmus, oly ragyogók az álmok, oly lepott a nyomoruság, oly száraz, oly kevés, vagy talán egyáltalán nincsen is

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Gyümölcsoltó.

Ha reggel, este szólal a harangszó,
Eszembe jut az édes pillanat,
Midőn a szende, árva kis leányzó
Suhanni hallott angyalszárnyakat,
És szólal az angyal fényes ködlepőben:
„Ó Mária, tudd meg, hogy szűz szivedben
Fiat fogansz, s Jézus leszen neve, —
Vigasz jön e világra Ő veled!”

Pirulva szólott, tiszta öntudattal:
„Hogy lenne ez; férfit nem ismerek?”
De mosolyogva válaszolt az angyal:
„Méhed a Lélek árnyékozza meg;
Tetszett az Urnak szűzi tisztaságod,
Kegyelme hát im tégedet megáldott:
Meváltja a világot általad, —
Az Ő fia legyen a te fiad!”

S szólal még a mennyben ép e pillanatban
Több angyal is az Isten trónján,
Öröm riadt az égi csarnokokban
A számtalan szellemnek ajakán.
Arany-harangok bűvös dallamától
Zengett a fényes ország messze-távol,
Mint déli szellő álmatag szava
Csendült az első Ave-Mária!

Ha reggel, este szólal a harangszó,
Eszembe jut az édes pillanat,
Midőn a szende, árva kis leányzó
Suhanni hallott angyal-szárnyakat,
És elmerengve boldog áhitattal,
Ugy érzem, miután hozzám is egy angyal,
Kiterjesztvén tündöklő szárnyait,
Lehozná a mennyország álmait.

Bán Atadár.

Czéltevesztett párbeszéd.

Írta: Hantke Emil.

Valami összejövétel féle van. A társaság nagy része fennül a kertre nyíló terrazon, egy páran pedig a nagy kert széles utain sétálnak. Marsó Berczi vonult félre csak a vig, kedélyes zajtól. Ott ül egy rózsalugas mélyében levő padon. Szivarozik, miközben arcán gunyos mosoly játszadozik.

Mintha véletlenül történt volna. Fehér Ilonka is odatéved a rózsák közé. Adja, hogy meg van lepette.

— Nini! Hát maga itt ül? Miért kerül a társaságot?

— Mert látom, hogy terhükre vagyok.

— Pedig nem áll! Látja, mindenki azt mondja, hogy maga mily szellemes, mily okos ember.

— És mégis úgy félnek tőlem. De azért még elég szerencsés vagyok. Másokat legalább szókimondásukért nagyobb kellemetlenség ér, engem csak ez a kis eltessékelés. Higyje meg, ha oly könnyen tudnék a háziaktól szabadulni,

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

szives tudomására adja nagybecsült vevőinek és a nagyérlemű közönségnek, hogy az őszi idényre a legújabb és legdivatosabb angol, skót és Homespon, valamint angol double mellénykülönlegességei megérkeztek, a mely raktár dús választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Előnyös ruhabérlet-táblázattal a cég szívesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a cég eddigi jó hírneve is kezkesedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég GYANVÁRAD, Fő-utca, zárda-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

meg — a panis quotidianus. El merjük azért mondani, hogy Margalitsról az eddig vezetésére, gondjaira bizott sereg mindenkor szeretettel, hűséges ragaszkodással, kötelea hálával emlékezik meg. Igazán édesatyja volt ő a magyar katolikus ujságirógárdának, amelyet a keresztény társadalom ugyanis csak mostohagyermekének tekintet legközelebb.

Mit szólunk az új elnökről? Prohászka neve, munkássága, egyénisége összenőtt a szívünkkel. Az ő tüneményes pályafutása a keresztény megújulás küzdelmeiben, törekvéseiben olyan, mint egy megvalósult, színes, bűvös álom, amelynek áldás, üdvösség fakad a nyomában. Adja Isten, hogy abból a sok szép álomból, amely a mi gárdánk lelkét a jó ügy harcában betölti minél többet válthasson valóra az ő vezetése.

Föl tehát az ünnepre Pázmány-vitézei! Ünnepünk nem a zsoldosoké, hanem a kereszties lobogót, a hitüket, hazájukat, eszményeiket, elveiket szívük utolsó dobbanásáig törhetetlenül követő bátor katonáké. Olyan időket élünk ma, amikor a nemzetek apostola is a mi táborunkba állana ujságirónak. Ez a fölemelő tudat töltse el bennünket örömmel és büszkeséggel a mai ünnepnapon s az az érzés, hogy a mi tollunkat csak összetörni lehet kezünkben durva erőszakkal, de kiarendálni, megfélemlíteni nem lehet soha.

A politikai válság.

Belépés a függetlenségi pártba.

Szabó István a győrszigeti kerület volt orsz. képviselője levelet intézett ma Kossuthhoz, mint a függetlenségi 48-as párt elnökéhez, melyben a párt kültagjai közé való felvételét kéri.

kikhez még rokoni ketelék is fűz, már rég nem lennék itt.

— Lásna maga tetszik nekem. Ha megengedi, ide ülök. Remélem, nem kerget el?

— Nem. Ez már gorombaság lenne.

— Érdekes! Hát azt hiszi, nem gorombaságáért kerülnek most is?

— Nem! Hanem elfogultságuk és rövidlátásuk miatt. Hozzá vannak már szokva, hogy ha fiatal ember beszél velük, az ne beszéljen mást, csak olyant minek nincs semmi értelme, csak legyen benne sok szó, sok szép, kedves, bódító, hízeltő szó. Az ilyen ügyes és kellemes fiatal ember. Hát köszönöm az ilyet. Én legalább nem akarok a »művelt társalgók« kivonata lenni. Beszélék ha van kivel és ha muszáj akkor is, ha nincs kivel. Lásna, most is úgy voltam és mi az eredmény? Az, hogy egy gögös, goromba fráter vagyok.

— Na én ezt nem mondom, csak annyit hogy egy különöz, szókimondó ember.

— Maga sem különb a többieknel.

— Ezért érdemes volt ide ülni. Hallja, maga nem tudja, mi az udvariasság. Már lehet valaki bármilyen magának élő, bármilyen különöz, de ha egy nővel beszél, legalább kissé gyöngédnek és kiméletesnek kell lennie.

Nemzeti ellenállás.

A belügyminiszter ma Nyiregyházára érkezett rendeletével Szikszay Pál alispán, Mikecz Dezső főjegyző, továbbá az árvaszéki elnök, a főügyész, a két első aljegyző, az öt árvaszéki elnök, négy főszolgabíró és árvaszéki jegyző nyugdíjaztatását megsemmisítette.

Az új párt bomlása.

Szabó Kálmán debreczen ujpárti képviselője nyílt levelet tesz közzé, melyben következőket mondja: Az országgyűlési ujpárt programja mellett a szervezetelt ellenzéki pártok soraiban híven kitarítottam a nemzeti követelés védelmében egész a képviselőháznak karhatalommal lett feloszlataáig.

Azután történt, hogy az új párt vezére a szegediekhez intézett levelében, az új párt volt képviselőinek tudta nélkül és a vezérőlbizottság álláspontjától eltérő kibontakozási alapra helyezkedett. Kiléptem ezért az új pártból, szakítottam a 67-es alappal és beléptem a függetlenségi pártba. Teszem pedig ezt azért, mert különösen a most feloszlott országgyűlés tartama alatt, azon lefolyt jelenetek; majd a törvénytelen katonai erőszakkal véghez vitt házfeloszlás reám gyakorolt hatása által, az azóta nyíltan fellépő abszolutizmus láttára megrendült bennem a 67-es alap iránti bizalom, és beléptem a függetlenségi pártba azért, mert azt tartom, hogy a nemzeti alapon álló pártot kell erősíteni.

Ujabb hírek.

Az éjjel érkezett hírek szerint a Bud. Tud. jelenti, hogy ő Felsege Csillag György volt képviselőt nyitramegyei főispánná nevezte ki.

A legérdekesebb hír volna, ha valónak bizonyulna az, miszerint a képviselőválasztásokat mégis kiírják, a választásokat elrendelik s az országgyűlést összehívó királyi kézirat a hivatalos lap április 9-iki számában jelenik meg.

Tegnap, szombaton Apponyi Albert és a koalíciós bizottság több tagja tanácskozást tartottak, amelyen a politikai helyzetet beszéltek meg.

A Pol. Ertes. szerint a függetlenségi párt

tagjai ezután minden héten értekezletet tartanak a helyzet megvitatásáról. Valószínűleg minden szombaton tartják az értekezleteket.

Gróf Batyhtány Tivadarnál tartott tanácskozáson foglalkoztak hazafias nők mozgalmával a tulipánt jelvény viselése tárgyában. A mozgalommal rokonszenveznek s czélszernnek tartanak, hogy az a vidéken is elterjedjen. Egyelőre 30.000 darab jelvényt rendeltek meg.

A pénzügyminiszter kihallgatáson volt ő Felsegénéél, de a közös pénzügyminisztert nem látogatta meg.

A »Nap« teljeseu biztosnak jelzi, hogy Kristóffy belügyész április elején megválík állásától s Rudnay Béla lesz az utóda. Kristóffy más magasabb állást kap.

Marosvásárhelyen a törvényhatóság közgyűlését a kir. biztos karhatalommal megakadályozta. Farkas Albert alispán megnyitotta a közgyűlést, mire a csendőrök jelentek meg s a bizottság tagjait távozásra hívták fel.

A közgyűlést ezután a László vendéglőben tartották meg.

Megbízható hírek szerint soproni kir. biztossá Pogány József mosonymegyei alispánt nevezik ki, aki egyben Mosonymegye kir. biztosa is lesz.

Makón Csanádvármegye közgyűlést tartot Farkas László alispán elnökléte alatt, amelyen Justh Gyula is jelen volt. A jegyzői kar nem üdvözölte az alispánt. Rózsa főügyész tiltakozott Farkas elnöklése ellen, mire Farkas azzal védekezett, hogy ő már letette az esküt. Erre Justh Gyula keményen rászólt s az alispánt elhallgatott. A bizottságokat csupa hazafias érzelmű tagokból választották meg. A jelen voltak eltávoztak anélkül, hogy az alispánt köszöntötték volna.

Nyiregyházáról azt jelentik, hogy a leköszönt tisztviselő nyugdíjazását, bár a törvényhatóság azt kimondotta, a belügyminiszter nem hagyta jóvá.

— Lásna erre is azt mondom, hogy nem áll. Miért beszéljek én egy nővel másképp, mint egy férfival? A miért szoknyát hord? Gondoljon arra, hogy a XX. században vagyunk. Abban a században, hol a nők úgy kezelik a vilányt, a tollat, a pénzt, a gépet, a művészetet, az irodalmat, sőt még a biciklit is, mint a férfiak. Hát van különbség köztük? Várjon még, ne szakítson félbe. Tudom azt akarja mondani, hogy kénytelenek vele, ráviszi őket a szükség, hogy egy pár garast kereshessenek ők is.

— Ugy is van. És ezért ők most maga előtt veszítenek nőiességükből?

— Egy kis része nem, de legnagyobb része igen. Hígyje el, hogy ha odahaza tanulnának főzni, háztartást vezetni, többet érnének el, több maradna meg nőiességükben, mint így.

— Tudja, hogy maga egy szivtelen, érzéketlen ember. Ennyire kisebbiteni a nőket, mert rá vannak utalva, hogy ők is pénzt keressenek, ehhez már lelketlenség is kell.

Es ezt igazán mondom.

— Hígyje meg, én is igazán mondom, hogy maga sem az eszével beszélt most. Van az úgy sokszor. Tudja téved az ember és a tévedés mindig kényelmesebb, mint az igazság.

— Ne hígyje, hogy magából meg az igazság beszél. Dehogy! Magának a vezető eszméje mindenben a felületes embermegvetés.

— Ez sem állhat meg. Hísz amit most mondott, az contrast. Az embermegvetéshez bizonyos mélység kell. A felületesség nem veti meg az embert, csak nem veszi észre.

— Es maga egész mélyen lát?

— Egy szóval sem mondom. Én nem ismerem, csak elképezelem magam.

— És másokat hogy ismer meg?

— Tökéletesen másokat sem. Látom a tényeket és azokból következtetek.

— Igen! Na akkor mindjárt megfogom. Hát mire következtet azoknak a szegény pénzkereső nőeknek a tényeiből.

— Arra, hogy a mit keresnek, arra keresik, hogy a szabó, kalap, divatárus üzletekbe elfizessék. Dolgoznak, kinlódnak egész nap, csak hogy úgy jelenhessenek meg, amit az ő családi, vagyoni körülményük nem enged meg. A ragyogó külszinnel akarják rövidlátók elöl a vagyoni és lelki szegénységet eltakarni. Szegények! Nem veszik észre, hogy mily kevés ma az ilyen rövidlátó ember.

— Hát evvel okadatolja, hogy manap a XX. században a férfiaknak nem kell a nők-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle radio activ Hasmálata valódi áldás gyomorbaajosoknak

és székszorulásban szenvedőknek

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miértis bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Főszéküld és a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban. Kapható Nagyváradon minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kistüvegben is kapható

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt
teljesen rendbehozta.

NAPROL-NAPRA.

Parasztzivek.

Elég alkalmam volt, hogy a nép lelki-világát tanulmányozzam, meglehetősen megismerjem és szívem mélyéből megszeresem. Szeretem a népet és személyes tapasztalatam alapján mondom a magam szerény szavával, hogy az egyszerű parasztzivek mélyén természet nemes érzés lakozik és csak a társadalom nemtörődőmsége, az intelligencia indolenciája, részvétlensége, sokszor pláne rosszakarata az oka, ha ezek az érzelmek elfajulnak, elvadulnak.

A nép természeténél fogva bizalmatlan Csoda-e vajjon? Szellemileg ő a gyöngébb s a gyöngébb az erősebbtől többnyire fél és mert tudja, hogy nyílt harcban legyűri a hatalmasabb, fortélylial igyekszik fölülkerekedni. Ettől az általános szimptomától eltekintve, közismert dolog, hogy a nép bizalmával már igen nagyon sokszor visszaéltek. Mondjuk ki magyarul, a parasztot már igen sokszor becsapták. Innen van aztán, hogy bizalmatlansága, óvakodása, fortélya néha elkészerítő, máskor bosszantó, nem egyszer kaczagató.

Éppen a József-napi vásáron láttam, itt Nagyváradon. Valamelyik olcsójános olyan háromhatosos aranylánczot árult s ha kellett, ha nem, egyre azt hajtogatta reklámul, hogy — *dublé*.

Az egyik atyafi sokáig nézte a portékát, tetszett neki a kínálgatás, hajlandó is lett volna a vásárra. Látszott azonban, hogy valami furja az oldalát. Egyszer csak oda szólt a szomszédjának.

— *Csak azt a dublét ne mondaná!*

Ezzel aztán ki is mondta a szentenciát s otthagya a kufárt vásár nélkül. Látni való, hogy a haszontalan lim-lom megvételetől csak a fránya idegen szó tartotta vissza a parasztembert. Biztosra vette, hogy e mögött a fura

szó mögött valami uri hunczutság, de talán inkább valami keleti raffinéria lappang.

A népet, a szegény parasztot tömördek bosszuság, vesződség, türelem árán rá kell vezetni, szinte rá kell erőszakolni arra az utra, amelyen a maga üdvét munkálhatja a földi élet számára is.

Hogy a nép szive milyen gyöngéd, milyen hűséges tud lenni, milyen mélyen, igazán, érdekes, utógondolat nélkül tud szeretni, arra egyuttal az abszolutizmus jelen szomorú napjából hozunk föl példákat.

Orómmal jegyezzük föl egyuttal, hogy ezek a ragyogó szép példák javarészt hithű keresztény nép köréből jelentkeznek. A rumi példa nyomában egymásután jelenti ki a lelkes nép, hogy sem fuvarra, sem ellátásra nem reflektál. Teszi pedig ezt most már nemcsak a beszámoló alkalmával általánosságban, élő szóval, hanem megteszi írásban is ország-világ színe előtt, hogy minél jobban kötelezze magát. A Néppárt hetilap hasábjain egymásután jelennek egyszerű parasztemberek levelei, amelyekben önkéntes elhatározásukból jelentik ki — ki is kényszeríthetné őket! — hogy a legideálisabb önzetlenséggel választanak. Milyen mély-séges ragaszkodás nyilatkozik meg például annak a sopronszanyi földmivesnek a levelében, aki azt írja, hogy nemcsak neki nem kell fuvardíj, de akár egész héten keresztül ingyen fuvarozza körtésutján képviselőjét *Rakovszky* Istvánt.

Vonjunk már most párhuzamot a nép azon csoportjai között, amelyek igen öntudatosan gondolkodnak, valamint azon tömegek közt másrészt, amelyek tudálékoskodnak, az orruk-nál tovább nem látnak s hangzatos szólalmoknak fölülnek. Ilyen az a néptömeg is, amely például legutóbb Békésmegyében megalakította ugynevezett parasztpártot.

Aligha lesz minden érdekesség nélkül, ha úgy melleleg megemlítjük, hogy ennek a parasztpártnak egyik be nem vallott czélja az,

hogy hadd legyenek parasztemberek a képviselők, legalább az övék lesz a *képviselői napidíj*. Hát még egy harmadik párhuzamon — a *Mesófi* emberei. Pláne még egy negyedik — *Csizmadia* hivei. A három utóbbi csoportot szemmel láthatólag az a nép alkotja, amelylyel idejében kellőleg nem foglalkoztak, amelyet elhanyagoltak, amelyről megfeledkeztek, amelyet magára hagytak s jött az ellenség és megrohanta a nyáját. Félrevezette a népet, eldurvitotta, elvakította a parasztziveket.

Ez, amire ma rá akartunk mutatni. A többi, ami ezután következik, már ismétlése lehet csak azoknak, amiket ebben a tárgyban már több alkalommal elmondottunk.

Bizvást el merem mondani, hogy azokban a kérges paraszttényekben a jó ügynek tömördek energiája lakik. Csak ki kell bányászni, csak föl kell használni. Ha mi nem használjuk, fölhasználja más. Ne feledjük, az energia nem vész el, hanem átalakul. Es ez az átalakulás mérhetetlen bajokat hoz a katolikus népre, az országra.

Azt mondom én, amit a katolikus sajtó naponta elmond mostanában:

— Epítsük ki a katolikus népszövetséget!
(h.)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 5. Kath. liceum bőjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Május 5. Kath. liceum estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, **hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

kel szemben kiméletesnek lenni? Hát a férfiak nem ilyenek?

— De igen. És éppen ezért nincs köztük különbség. Ha akarja, a férfiak rovására azt is mondhatja, hogy önzők, kapzsiak, szenvedélyel teltek voltak, a nők meg most lettek olyanokká. Miért legyen hát a két nem közt különbség?

— És mindenkit egy kalap alá vesz.

— Nem is lehet. Hisz milyen régi tétel az már, hogy nincs szabály kivétel nélkül.

— Na, én nem járok sehova sem, éppen hogy sokat olvasok. Remélem a kivételek közé számítok?

— Igen. Abból a csoportból kivétel.

— Már akármilyen durva, de érdekes.

Hát a másik csoport melyik:

— Ne kérdezze, mert magára ismer.

— Na most meg éppen kíváncsi vagyok

— Már megmondtam.

— Mit mondtott? Nem mondtott semmit.

De az ismertető jeleket megmutattam. Ha én nő vagyok, beszédünk utolsó fordulatánál felkelek és néma megvetéssel hagyom el azt a férfit, ki nekem négy szem közt kezdené azt fejtegetni, hogy én is csak olyan lelki szegény, olyan egyéni kiválóságok nélküli lény vagyok. Kiben daczára annak, hogy szoknyát hord, nincs semmi nőiesség... Na kíváncsi még a még a másik csoportra?

— Szóval egész őszintén megmondja nekem, hogy én is csak egy mozgó divatfigura vagyok, a tetején egy üres parókás fejjel.

— Ezt nem mondtam. Csak annyit, hogy maga is egy modern nő.

— Azért sem megyek még el. Hát azt

mondja el, milyennek képzelem magát azt a lényt, akiről azt mondhatná, hogy nő.

— Milyennek? Várjon csak! Ismer-e olyan leányt, kiről az a véleménye, hogy unalmas, hogy falusi, hogy korlátolt, hogy félszeg, aki nem tud még nevetni sem, aki fiatal embernek nem mer a szeme közé nézni.

— Ilyen leány nem létezik!

— Maga szerint. De szerintem igen és én ilyennek képzelem a maga ideális vonzó naivságában a nőt.

— Ahá! Most már képzelem én is. Maga Walter, ő meg Kunigunda. Walter elmegy a lovagvár ablaka alá, hol Kunigunda pergeti az orsót. Walter köszön, hogy ah! Kunigunda felel, hogy oh!

— Ebből is láthatja, hogy mennyire más légkörben élnek maguk mindnyájan. Nagyon téved. Az a leány szerény, kimért és gyöngéd. Ha bizalmas érintkezésbe jön egy férfivel, akaratlanul is a természetes nőiesség varázsával bilincselné le, mely meghódítja és rabjává teszi, úgy, hogy mindketten egy tisztult, ideális lelki világban élnek. A férfi gondolatai mélységet és fenséget kölcsönöznek a nő gondolatainak, a nő gondolatai pedig bensőséget adnak a férfi gondolatainak. Ilyennek kellene lenni a nőnek és az ilyen nő ritkaság manapság.

— De az olyan férfi, mint maga is, az meg muzeumba való, eredeti, egyetlen példány. Hiszen maga... Maga sosem volt, de talán nem is lesz szerelmes! Maga Plátó idejében sokra vihette volna. De így?! Tudja, hogy mindenki csak gyűlöli. A nők, ha hallják ezt a nevet, hogy Marsó Berczi, hát a kezük szorul ökölbe

— A magáé is?

— Az enyém is!

— Köszönöm, hogy megnyugtattott! Mert tudhatja, hogy a nők gyűlölete nem tett annyi embert tönkre, mint a szeretetünk.

— Aztán maga nagy moralista, nagy gondolkozó, azt hiszi, hogy a maga gondolkodásának, a mai beszédjének megfelelő a lelki világa is? Hát azt hiszi, hogy magában nincsenek hibák, nincsenek vonások a mai modernkor ismertető jeleiből?

— Ezt nem mondtam, de nem is tagadom

— Hát a milyen nyíltan befestett itt mindnyájunkat, nem jellemezne egy kicsit magát is a hibás oldalról?

— Engedjen meg, de nem teszem. Mert aki beismeri, hogy vannak hibái, az ép eszű ember, de aki már be is vallja, az bolond.

— Mondok én mást. Hagyjuk mára abba. Ugy is mindjárt kezdődik a vacsora. Hanem folytassuk máskor, mert nekem gorombasága daczára is nagyon tetszik és eltökélt szándékom most már magától sajátítani el a mélységet és fenséget.

— Nézze Ilonka! Próbáljon inkább más sal. Higyje el, ha már durva is leszek, de annyira nem fog tudni nekem bensőséget adni, hogy elérhesse kitűzött céljait.

— Mit ért az én kitűzött céljaim alatt?

— Hallja már keresnek, toborozzák a társaságot fel a vacsorához.

— A kérdésemre feleljen már!

— Hát tudja, most egyelőre még nem — házasodom.

* **Gyümölcsoltó Boldogasszony.** A katolikus világ magasztos ünnepét ül ma, melynek a poetikus Gyümölcsoltó Boldogasszony nevét adta. Ebredezik a föld téli dermetségéből, az ég derüssé lesz s nemsokára megkezdik a mezei munkát. Az egyház is az ébredésnek, a megváltásnak kezdetét üli, melyet az angyali üdvözlés emlékezetének szentjei. Abban a pillanatban állítja ma elének a názáreti Szűzet, midőn ez az angyal szavaiból értesült magasztos hivatásáról. Az ünnep alkalmából az összes kath. templomokban ünnepélyes szentmisék és szentbeszédnek lesznek a szokott időben.

* **Püspökünk évforduló ünnepe.** Dr *Szmrecsányi* Pál, egyházmegyénk főpásztorának kedden, f. hó 27-én lesz püspökké szentelési évforduló ünnepe. Püspöki működésének 14-ik évfordulója ez. Ebből a 14 évből csak a harmadikat tölti egyházmegyénk élén, de e rövid idő alatt annyit tett egyházmegyénk érdekében, annyit áldozott egyházi, közművelődési, hazafias jótékonyági és társadalmi intézményeinkre s ezzel ugy hozzá nőtt Szent László egyházmegyéjéhez, anynyira megnyerte papjainak és híveinek szeretetét, hogy mindannyian legnagyobb érdeklődéssel lesik-várják a híreket onnét, hová ő a zord hideg elől vonult s hol hosszas betegségében üdvülést keres. Az évforduló napján hálaadó istenisztelet lesz az egyházmegye templomaiban, ahol az egyházmegye papjai és hívei őszinte imádságban kéri a Mindenhatót, főpásztoruk életéért, egészségéért. Adja Isten, hogy mielőbb jó egészségben térjen vissza székvárosába.

* **Püspökszentelés.** X. Pius pápa Ó Szentsége, mint köztudomásu, *Fetser* Antal apát-kanonokot felszentelt püspökké nevezte ki. A kinevezésről szóló pápai bréve, tegnap érkezett sürgöny szerint, már utban van az örök városból Nagyvárad felé s így most már teljesen bizonyos, hogy a püspök szentelés mához egy hétre *Fekete vasárnap* megy végbe a helybeli székesegyházban. Érdekes, hogy annak idején áldott emlékü dr *Nogáll* János püspököt szintén *Feketevasárnap* szentelték püspökké.

* **Az új táblabíró.** Mint megbízható forrásból értesülünk, a királyi táblánál üreseedben levő ítélőtáblai bírói állásra *Fekete* Józsefet, a gyulai törvényszék kiváló képzettségű bíráját fogják kinevezni.

* **Mezey Mihály lemondása.** *Mezey* Mihály, a nagyváradai önkéntes tűzoltó egyesület főparancsnoka, hosszú beadványt intézett Nagyvárad város tanácsához, amelyben részletesen foglalkozik a város tűzrendszetével. Rámutat, hogy a tűzoltó egyesület felszerelése nagyon hiányos, különösen az újabb időben a magas építkezések szaporodása folytán szükséges tűzoltó szerekben van nagy hiány, sőt alig van ilyen felszerelésük a nagyváradai tűzoltóknak. Legérdekesebb része a beadványnak azonban az, hogy bejelenti a főparancsnoki állásról le-

mondását s kéri felmentését. Ezen elhatározását egészségi állapotával és agg korával indokolja. Fiatal, munkabíró ember szükséges a vezetésre. Célja volt, hogy a tűzoltó egyesület kebelében képezzen ki erre megfelelő erőt, azonban ezen törekvése nem sikerült. A városi tűzoltóság vezetésére s mindazon tűzrendészeti teendők vezetésére, amelyeket az önkéntes tűzoltó egyesület végzett, egy megfelelő, szakképzett s társadalmi műveltséggel bíró városi közigazgatás alkalmazását ajánlja. A beadvány végén annak tartalmát a következőkben összegezi: a hatóság az önkéntes tűzoltó egyesület további fejlesztését, tagjainak szaporítását erkölcsi támogatásával mozdítsa elő; a tűzoltószereket a szükséghez képest szaporítsa, a szertár és más színház helyiségeit javíttassa ki; egy városi tűzjelző hálózatot állíttasson fel s a városi tűzoltók s általában a tűzrendészeti szakteendők vezetésére egy városi tűzoltó-parancsnoki állást rendszeresítsen. Ezeknek részletes megvitatására és a foganatosítási formák kidolgozására a rendőrkapitány elnöke alatt egy bizottságot küldjön ki a városi tanács.

* **Övintézkedések a villamos vasut miatt.** A villamos vasut üzemének megnyitásával előreláthatólag sok bonyodalom lesz a forgalomban különösen a Fő-utcán, ahol elég könnyelműen, kettős vágányt engedélyezett a város. Elképzelni is különös, hogy miként lehet a vasuton kívül más forgalmat biztosítani olyan helyeken, mint pl a Várady Zsigmond házánál a Főutcán, ahol a sinek mellett egyik oldalon alig 50-60 czm., a másik oldalon pedig 270 czm. szabad hely van. A rendőrség dolga nagyon nehéz lesz, az előrelátható. Csak a legnagyobb elővigyázattal lehet elkerülni, hogy napirenden ne legyenek a szerencsétlenségek. A rendőrség figyelmeztette a bérkocsisokat és lóartó gazdákat a szükségesekre s a vidékieket pedig a vámosok logják figyelmeztetni. Az iskolák tanulóit a tanítók oktatják ki az óvatosságra. Különösen érdekli a közönséget a szabályrendeletnek következő két szakasza:

Mindennemű jármű tartozik a vasut közlekedéseket a vaspálya vonalról oly távolságra letérni, hogy az összeütközés lehetetlenné váljék. A tűzoltó- és mentőkocsik közlekedésekor, valamint temetési menetek alkalmával is a vonat köteles menetét lassítani, esetleg megállni. Rud nélkül való szánakon, valamint rossz szerkezatu szekerében a vasutjártó utcákon közlekedni tilos. Ökrös szekerek a Sztaroveszky-u. és Brémer-tér közötti főutcai szakaszon egyáltalán nem közlekedhetnek, a vasutjártó többi utcákon pedig csak oly módon, hogy a kocsis az állatokat kézen vezesse. A Sztaroveszky-utcától a Brémer-térig terjedő főutcai szakaszon, továbbá a Kossuth Lajos-utcán marhát a vasut közlekedése idején hajtani tilos. A Sztaroveszky-utcától a Brémer-térig terjedő főutcai szakaszon a személyszállítási járműveken kívül csupán a postakocsik, valamint a kereskedők és iparosoknak a közönség napi fogyasztására (de nem vasuti elszállításra) szánt cizkeit szállító járművek közlekedhetnek. Ellenben kitiltatik ezen utszakasról a vasut közlekedési ideje tartamára minden más teherszállító jármű, butorvagy anyagszállító kocsi, főként pedig terményeket szállító vagy háromfogatu, avagy vett, vagy eladandó állat hozzákötésével tarkított

falusi tanyai szekerek. A Fő-utcán a mellék-utcákból való keresztülhajtás azonban az 5. §-ban kitett módon minden járműnek korlátlanul szabad. Az említett Fő-utcai szakaszon várakozó, avagy rakodó kocsik a vasut közlekedési ideje alatt semmi szín alatt sem állhatnak, kötelesek valamelyik mellékutczán, várakozni illetve rakodni. Minden társas-, bérkocsi és magánfogat fogas gyors fékkel látandó el. Az ilyen fékkel el nem látott kocsik a főutcai forgalomból kizáratnak. Midőn a villamos vasuton levő lámpák már égnek, minden jármű lámpái is meggyújtandók. A teherszállító szekereken a lámpát a rudon, vagy a ló elülső oldalán kell alkalmazni. Kerékpárosok a Fő-utczán szakaszán este 5-től 8-ig nem kerékpározhatnak, hanem gépeikről leszállva, azokat magok vezetni kötelesek. Jelen szakaszban foglalt tiltó rendelkezéseknek a rendőrség esetről-esetre azonnal való közbelépés és a tilos cselekménynek meggátolásával érvényt szerezni köteles.

* **Esküvő.** Küchler Ferencz magy. kir. honvéd főhadnagy, a nagyváradai honvéd tisztikar rokonszenves tagja, tegnap délután vezette oltárhoz az olasz-i plébánia templomban karcsai *Iványi* Rózsát *Iványi* Lajos nyeste-pusztai birtokos leányát. Az esküvőn *Strohmayr* Pál kereskedő és *Lőrinczy* Gyula tb. rendőr alkapitány voltak a tanúk.

* **Bőjti előadás a Legényegyletben.** A Katolikus Legényegylet ezuttal negyedik bőjti estélyét tartja a mai napon. Az előadás, mint eddig délután egy negyed 6 órakor veszi kezdetét, melyre szívesen látja az egyesület tagjain kívül azok hozzátartozóit és jó ismerőseit s kéri egyszersmint megjelenésükben pontosságukat. Az előadásoknak mindig szép, nagy, válogatott közönségük volt, mely eddig dicséretesen kitartott s ezzel további munkásságra buzdított. Ma is élvezetes műsorban lesz része. Elsőnek zeneszám, duett fogja vezetni az estét. Az összejevetel tárgyainak központját *Halász* Gyula, papnevelő intézeti lelkiigazgató előadása fogja képezni *A vasárnap és a munka* czímen. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Hatásos befejezésre számíthat az egyesület vegyeskarának éneke, mely *Halmos* András karmester vezetése mellett *Mária* kis hajlékában kezdetű régi egyházi éneket fogja előadni. Itt említjük meg, hogy Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe alkalmából a *Szent László templomban* a délelőtti 11 órai szentmisét s *Katolikus Legényegylet vegyeskara* fogja kitölteni egyházi énekszámaival.

* **A sajtó köréből.** *Lenkei* Zsigmond, a Budapesti Hirlapnak 10 éven át volt főtisztviselője az Általános Tudósító kebelében megalkult Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályának igazgatójává nevezetett ki.

* **A vashidak ügye.** Nagyváradai közúti vashidakra vonatkozólag két előterjesztést intézett tegnap *Köszeghy* József főmérnök a városi tanácshoz. Az egyikben a Szent László-híd kocsijának faburkolatával foglalkozik a villamos vasuti sineken kívül eső részről a burkolat kicserélését elkerülhetetlennek mondja. Felhatalmazást kér, hogy ezen munkálatot mielőbb végrehajtsa. A másik beadványban a vashidak szegecselésének felülvizsgálatát kívánja, mert különben nem vállal felelősséget. Egyben a hidak befestését is szükségesnek jelzi.

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott áruk.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműk, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, battist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o

* Az 1906. évi kövezési program.

Amíg a város az általános kövezésről gondoskodik, évenként csak a kövezetvám-alap jövedelméhez képest gondoskodhat az utcák köveléséről. Az 1906. évi kövezési programot tegnap terjesztette elő a főmérnök s az bizony elég silány. 32 ezer koronát irányoz elő és sürgeti az u. n. Búdös-árok rendezésének soronkivüli tárgyalását, mert ennek a kérdésnek elintézése előtt a V. Velenczén kövezés alá kerülő utcák munkálatait nem kezdhetik meg.

* **Nem lesz tisztviselőtelep.** A nagyvárad magánisztviselők egyesülete tisztviselőtelepet tervezett a gázgyár mögött levő szántóföldeken. Ajánlatot is tett a városnak, hogy a területért holdanként 10.000 koronát fizet, ha házhelyekül eladja a város. A városi mérnöki hivatal betérjesztette véleményes jelentését az ajánlatra, amelyet nem tart elfogadhatónak, mert a 10000 korona holdanként csekély összeg, amelyből csak 1 kor. 75 fillér jut négyzetméterenként. Ezen a helyen pedig sokkal többet ér egy méter terület s különben is az utszélén lévő területekért többet kell számítani, mint a belső részen levő földekért. A gázgyár mellett levő terület különben is bérben van. A lakásviszonyok sem kívánják a telep létesítését.

* **Az iparfelügyelők névsora.** A kereskedelmi miniszter a törvényhatóságoknak tegnap megküldte a magyarországi iparfelügyelőknek 1906 évre összeállított névsorát és a kerületek beosztását. A beosztásokra egy újítást hozott a miniszter. Eddig Tolna- és Fehérmegyeeknek külön iparfelügyelőik voltak. Most a miniszter összevonta a két kerületet s Székesfehérvár székhellyel új iparfelügyelői kerületet létesített. Az ujonnan létesített kerület 1906 április 15-én kezdi meg működését.

* **A felülvizsgáló bizottság** a jövő hó 27-én fogja megtartani ülését a tüzoltólaktanya tornatermében. A bizottság elnöke Rímmler Károly polgármester lesz. A felülvizsgáló bizottság Biharvármegye részéről egy embert fog felülvizsgálni. A város részéről még nem tudni hány egyén lesz felülvizsgáltatva.

* **A Ludovika pályázatai.** A honvédelmi miniszter tegnap értesítette Biharvármegye törvényhatóságát, hogy az Andaházy Szilágyi Mihály alapítványai közül a megye két helyre tarthat igényt a gróf Buttler János-féle alapítvány üresedésben levő helyei közül is. A megye azonban minél több pályázati kérvényt terjesszen fel, oly feltétel mellett, hogy pályázók csakis oly egyének lehetnek, kik az alapító levél kívánalmainak megfelelnek. Az oly pályázók, kik hadapródiskolákban nevelkednek, nem tarthatnak igényt. A pályázók kérvényeit az alispán május 20-ig kell hogy felterjessze. Az üresedésben lévő helyek az 1906. és 1907. tanév kezdetén lesznek betöltve.

* **Sztrájk Gyulán.** A gyulai villamtelepen dolgozó munkások tegnapelőtt mindnyájan sztrájkba léptek. A sztrájk oka, hogy a munkások tetemes béremelést követelnek, melyet az igazgatóság megadni nem képes. A fogasztóknak semmi kárjuk sincs, mert az igazgatóság azonnal hozatott Budapestről munkásokat, akik tegnap már munkába is állottak.

* **A magyar ruha viselése.** Az egyetemi ifjuság tudvalevőleg elhatározta, hogy a magyar ruha viselését felkarolja és annak terjesztését célul tűzi ki. Erről értesítette Kossuth Ferenczet, mint a függ. és 48-as párt elnökét, ki a megkeresésre a következőket válaszolta: Feltétlenül helyeslem azt, hogy a magyar tanuló-ifjuság magyar szabású ruhát viseljen; és azt a melyet a budapesti egyetem ifjuságának nagy része elfogadott, szépnek és czélszerűnek tekintem. Midőn a közélet teréről, a nyers erő leszorítja a nemzeti élet megnyilatkozását, akkor a társadalmi térre kell azt átvinni;

és minthogy hazánk jövője, a fiatalság szellemének hazafiságától és nemzetiességétől függ, ezen nemes irányzatot a költségekkel is támogatni helyes, üdvös és a jobb jövő felé vezető törekvés. Eljen új életet a magyar fiatalságban, nekünk öregeknek ifjan megőrzött hazafisága. Kossuth Ferencz.

Dr. Szolcsányi Hugó.

A helybeli kir. kath. jogakadémiának gyásza van: dr. Szolcsányi Hugó, a közigazgatási jog és statisztika rendes tanára tegnap éjjel után hirtelen meghalt. Este még jókedvvel megvacsorált s beszélgetett családjával. Vacsora után kissé rosszul érezte magát s szíve fölött nyomásról panaszkodott. Családja azonnal orvost hivatott, aki csillapítót rendelt. Két óra múlva ismét elküldtek az orvosért, aki csillapítót adott. Hiába. Kevéssel az orvos távozása után dr. Szolcsányit szívszélhűdés érte és meghalt. A váratlan csapás leirhatlanul megrendítette az elhunytuk egész családját. Leánya, Olga önkivületlen állapotba esett és csak este felé lett jobban.

A városban korán elterjedt a tragikus eset híre s mindenütt mély részvétet keltett. A jogakadémia, melynek az elhunyt éveken át volt egyik legbuzgóbb, legodaadóbb tanára, a társas körök, melyeknek Szolcsányi általánosan tisztelt szerepvivője volt, gyászlobogót tűztek ki. A temetés ma d. u. 4 órakor lesz a Sal Ferencz-utcai gyászházból.

Az elhunyt családját a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy a szerető jó férj, édesapa, testvér és sógor dr. Szolcsányi Hugó jogtanár f. hó 24-én éjjel 1 órakor, életének 55-ik, legboldogabb házasságának 31-ik évében szívszélhűdés következtében jobblétre szenderült. Az elköltözött drága halott földi maradványai földi maradványai f. hó 25-ik napján délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a Sal Ferencz-utca 17. számú gyászháztól az olasz-i temetőben örök nyulomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 26-ik napján délelőtt 8 órakor fog az Egék Urának bemutatni. Mely végtisztességre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1906. márczius 24. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Dr. Szolcsányi Hugóné szül. Blay Ilona az elhunyt neje, Szolcsányi Olga, Szolcsányi Béla az elhunyt gyermekei, Szolcsányi János, Szolcsányi Gizella az elhunyt testvérei, Blay Gusztáv, Blay István az elhunyt sógorai, özv. Szolcsányi Gyuláné az elhunyt sógoronje.

A kir. kath. jogakadémia tanári kara is külön gyászjelentéssel tudatja veszteségét:

A nagyvárad kir. kath. jogakadémia tanári kara mély fájdalommal tudatja kartársának szolcsányi dr. Szolcsányi Hugó ny. r. tanárnak, f. évi márczius hó 24-én, életének 55 ik évében, szívszélhűdésben történt elhunytát. A megboldogultnak hült teteme 1906. évi márczius 25-én d. u. 4 órakor fog a Sal Ferencz-utcai 17. sz. alatti gyászházból a róm. kath. egyház szertartása szerint a várad-olaszi-i sírkertben eltemettetni, az engesztelő szent mise-áldozat pedig márczius 26-án reggel 8 órakor a várad-olaszi-i róm. kath. plebániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni. Nagyvárad, 1905. márczius 29. Az örök világozás fényeskedjék neki!

* **Bojkott egy építész ellen.** Pfaff Ferencz gyulai építész ellen az ottani kőműveszakegyet egy évre kimondta a bojkottot. A bojkottra az adott okot, hogy a gyulai építészek tavalyi muukazárlata alkalmával a többiek megbizásából Pfaff hívta fel az építőmesterek egyesületét, hogy gyulai munkást ne alkalmazzanak. A kenyérkeresetében orvul megtámadott építész bizonynyal annál inkább fogja támogatni a közönség.

* **Élet a fürdőkben.** A tavasz élénkséget, derüt hoz a közeli fürdőkbe is. A bérlők rendeznek, gondoskodnak, hogy a kellemes idők beálltával a fürdőző közönség kedves, otthon, minden kényelmet feltaláljon. Kernáts János, a Püspökfürdő közszeretben álló bérlője évről-évre czélszerű ujitásokról, a közönség igényeinek kielégítéséről dicséretes módon gondoskodik, hogy a remek fekvésű, természeti szépségekben bővelkedő fürdőt a kor követelményeinek megfelelővé tegye. A legmészebbmenő kényelem mellett pompás fürdő egyik kiválósága a kitűnő konyha és pince, amire Kernáts János mindig a legnagyobb gondot fordította. Hogy a közönség óhajának Kernáts János eleget tegyen, úgy a *tükör*, mint a *kádas-fürdők*et már *megnyitotta* s a közönség biztosítva van, hogy még a fürdőszalon hivatalos megnyitása előtt már most minden kényelmet megtalál az ősi fürdőben.

* **Kiállítások az ipariskolában.** Az ipariskola téli tanfolyamának rajzkiállítása f. hó 25-én — vasárnap — tartatik a közs. polg. isk. I. e. 19. sz. teremben. Ugyanott tartja munkakiállítását a kézügyesség tanfolyam is. Ezen tanulságos kiállításokra az iparoktatási biz. tagjait, a t. mestereket, szülőket s általában az érdeklődőket tisztelettel meghívja az ipariskola igazgatósága.

* **Rablómerénylet a gyorsvonaton.** A köln-brüsszeli gyorsvonat egyik II. osztályú kocsiában tegnap rablómerényletet követtek el. Verviersben két utas szállt föl a vonatra és mind a ketten ugyanabba a kocsiba léptek, hol egyedül maradtak. Amint a gyorsvonat ment, az egyik utas rávetette magát a másikra és ki akarta rabolni, de a megtámadott erősen védekezett és a rabló, ki látta, hogy nem érheti el czélját, Liège közelében kiugrott a kocsiból és a sötétben elmenekült.

Nem gyárilag!

hanem elsőrangu cipészek által készített
cipők, valódi angol és ita-féle
kalapok, fehéreműek, esőkabátok
legolcsóbban

REICHARD áruháza cégnél

szerezhetők be.

Egyedüli raktár PICHLER ANTALCs.
és kir. kalapgyáros készítményeiből.

x Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy előre haladott idény folytán a még mindig *dus választékban* meglevő *valódi angol és scot téli divat szöveiteimet mélyen leszállított árban bocsátom áruba*. Kivánatra azon előnyt is nyujtom, hogy t. vevőimnek a bevásárolt anyagot *saját szabászati termemben a legdivatosabb* fazonokban és remek kivitelben nagyon jutányosan feldolgoztatom. Már egy próbavásárlás utján is meggyőződhetik bárki, mily figyelmesen és előnyösen lesz nálam kiszolgálva. Kiváló tisztelettel: *Teszler Simon*, posztó nagykereskedő Zöldfa-utca 33.

x **Dell'Ortó Károly** 56 év óta fenálló magkereskedő cég mai hirdetésére felhívjuk a n. é. közönség figyelmét!

x **A kőbányai** Első Magyar Részvényszerződés dupla góliat maláta gyogsör név alatt aranykeresztes czimkével ellátott különleges üvegekben gyogsört hoz forgalomba. Az erre

vonatkozó hirdetésre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

x Kellemes nézni, azt a nagy vevőkört mit állandóan lehet látni *Háasz Manó* Zöldfa utczai üzletében, ezt méltán meg is érdemli mert sehol olyan olcsó árban nem lesz árulva, mint ottan.

Az ód, elsőd, és rotáció, mint absztrakt három,

vagy:

hol az igazság?

Felelős szerkesztőnk tegnap egy suszterbogarát látott s felkiáltott:

— Itt a tavasz!

Segédszerkesztőnk viszont egy csodabogarát fogott s annak zöld színétől elbájolva, szintén felkiáltott:

— Itt a tavasz! az üde zöltség!

Vala pedig e zöld csodabogár egy zöld füzetke, mely ezzel a címmel ékeskedik: hol az igazság?

Elindultunk tehát a zöld füzetke szerzőjének kalauzolására mellette fölkeresni az igazságot a tudományban — mint szerző írója — »áll« — arca mögött.

Az álarcz mögött olyasmiket tár elénk a szerző, hogy csakugyan leesik az állunk bele.

Meglepő új igazság, hogy a maghalt ember: anyag. Anyag a kiszáradt növény és a víz. Ennek előzménye Haekkel 12 kozmológiai tétele és Du Bois Reymond hét világrejtvénye. Miután pedig az elhullott állat is anyag, a füzetke elér első tárgya végére s áttér második tárgyára: a vallásra.

Ezzel a szerző kurtán végez. Fűtyöl minden vallásra. Bemegy az Akadémia szárnyas aijtáján s mire kijön, tudja, hogy a lélek nem egyéb, mint az agyfunkciók összességének gyűjtőfogalma.

Megnézem a szerző agyfunkciói összességének gyűjtőfogalmát, ezt a kis füzetet; ej, ej, hát lehet a lélek ennyire zöld?

Ezek után rákerül a sor a harmadik tárgyra, a szellemtanra. A szellemtan a szerző szerint:

a lelkekkel való értelmes érintkezhetés! Még pedig olyan lelkekkel, akik mint emberek a földön már voltak! És olyanokkal, akik még vagy egyáltalán nem, vagy csak a mi földünkön nem voltak emberek!

Ezt a következőképp magyarázza a tavaszi füzetk:

Istenből lett az életprinczipium, ebből az ód, az ódból a delez segítségével az elsődök, amelyek kettősek voltak, mint két »egybefogó« gyertyaláng. Kettősüket fluidjuk tartotta össze. Egyszer a két egybefogó fluid megharagudott sajátmagára és kettévált. Lett a fluidból démon. A démonok buktak, megint buktak, addig bukdácsoltak, míg naprendszer lett belőlük s a buktak bekebeleztek. A föld la ói azonban megint kikebeleztek: a nap kidobta a buktabb elemeket s ime, létrejött a föld. A föld is kidobta a még silányabb részt: s megszűletett a Hol az igazság cz. füzet.

Ez a »szellemtan«.

És ez kétszer kettő négy, a mit a szerző be is bizonyít, az ő három bizonyításával.

Van itt reális, konkrét és absztrakt egy, kettő, három, aztán szellem, erő, idfény, elsőd, rotáció, fluid, szabad akarat, fogamzás, dalszeretet, ősfény, 1, 2, 3, 12, 30, 20, 18, háromszög, hármas háromszög, hármas háromszögek csoportja, életprinczipium és absztrakt vibráció, mint a konkrét háromnak logikája.

Ebből akárki tisztán láthatja, hogy az emberben két élet van: a szellem, az én mint öntudat s a lélet az éltető, mint gépies ösztön. Punctum. Itt az igazság.

Mikor az ember végére jut a bámulatosan bamba kis füzetnek, gyöngédségből nem igen fog a szerző után tudakozódni. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat — s okos ember nem szeretné saját nevét ilyen füzetben látni. Valamit azonban írjunk kivételesen a szerzőről is.

A napokban megjelent egyik katolikus bivatálnoknál egy magát ügyvédjelöltnek kiadó ur s a következő ajánlatot tette:

— Bizonyos körök ki akarunk adni egy anti-

katolikus füzetet (felmutatta a »Hol az igazság«-ot); katolikus szerző neve kell reá. Adja ide ön a nevét s kap érte 5000 koronát.

Ajtómutatás vált a válasz.

Ezek után megjelent a füzetben egy árva dijonok neve, aki egyébiránt magántudós létére most készül a polgári iskola III. osztályából magánvizsgára, miután a tavalyi magánvizsgán írásbeli dolgozatára helyesírási hibák miatt akkora szekundát kapott, mint egy sarokbáz.

Itt az igazság.

IRODALOM.

A románok és ó-szlovének.

Kupár Rezső, a keresztény hírlapirodalom kiváló harczosa, ily címmel tudományos értekezést irt. amelyben azt mutatja ki, hogy ugy az oláh, mint a magyar nyelvek szláv szavaik egy részét az ó-szlovánból vették át s hogy e szerint az ó-szlovén nyelv és nép hazája Magyarország volt. Ugyanezt az eredményt Volí György mutatta ki évekkkel ezelőtt a magyar nyelv segélyével. Kupár értekezése azonban távolabbi célt tűz ki. Abból a körülményből, hogy az oláh nyelvben ó-szlovén jövevény-szavak vannak, arra következtet, hogy ezek szerint az oláh nyelv Magyarországon alakult ki s itt az oláhság az őslakó. Holott ez már réges-régen megczáfolt állítás. A Kupár által idézett szavak is azt bizonyítják, hogy az ó-szlovén szavak eredeti alakjukban a magyarba mentek át, tehát az ó-szlovén néppel közvetlenül csak a magyarsággal érintkezett a honfoglaláskor, amikor még itt hire-hamva sem volt oláh népnek.

Az oláh nyelv az ó-szlovén szavakat később, módosult alakban vette át, sőt az sincs bizonyítva, hogy e szavakat az oláh nem valamely más szlávnyelvből vette át. Kétség-telenül beigazolt történelmi tény az is, hogy az oláh nyelvhez nem a dák, hanem a thrát nyelvnek van köze s így semmi alapja sincs a régen megczáfolt dácziai folytonosság delibábjának. Az egyébként érdekes és tanulságos füzet ára 40 fillér.

szent NORBERT, Gennep ura, a prémontrei kanonokrend alapítója és Magdeburg érseke. — Életkép. Irta Zak Altonz. Németből fordította és átdolgozta Novotny S. Alfonz, jászói prémontrei kanonok, nagyváradi főgimnáziumi igazgató. A keresztény katolikus ifjúságnak olvasmányul ajánlva. Szent László nyomda Nagyváradon. 1905. — Ára 2 korona.

A mű karácsonykor hagyta el a sajtót. Kapható a nagyváradi prem. főgimnáziumban és a Szent László nyomdában, Nagyváradon (Szilágyi Dezső-utca 5. sz.)

Tekintve a könyv szellemét és irányzatát, annak szives támogatását és figyelembevételét kéri a fordító

EGYESÜLETEK.

A ker. betegsegélyzőpénztár közgyűlése. A nagyváradi kerületi betegsegélyző pénztár ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés nagyon zajosnak ígérkezik, mert a tagok elégedetlen és szoczialista érzelmű csoportja azt akarja keresztülvinni, hogy az igazgatóság jelentését ne vegyék tudomásul s bizalmatlanságot szavazzanak az elnökségnek és igazgatóságnak.

Református Kör Nagyváradon. A Református Kör alakuló közgyűlése f. hó 25-én, azaz ma délután 4 órakor lesz a »Zöldfa« szaloda nagytermében.

A Bölcsőde egyesület közgyűlése. A nagyváradi Bölcsőde egyesület ma vasárnap, márczius 25-én délelőtt 11 órakor tartja évi közgyűlését az ujjvárosi Immaculata intézetben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: Gül Baba.
Hétfő: Rip-rip (Horváth Kálmán vendég-szereplése.)
Kedd: Boszorkányvár (Horváth Kálmán vendég-szereplése.)
Szerda: Lili. (Horváth Kálmán vendég-szereplése.)
Csütörtök: Szobaleány. (Dentler nővérek fellépte.)
Péntek: A veréb. (Dentler nővérek fellépte.)
Szombat: Tavasz. (Dentler nővérek fellépte.)
Vasárnap: A legvitézebb huszár (premier.)

Horváth Kálmán vendég-szereplése.

Horváth Kálmán, a Királysínház tagja, a ki nemrégiben is nagy sikerrel vendég-szerepelt a nagyváradi publikum előtt, e hét három első előadásán ismét fellép a nagyváradi szinpad deszkáin. A vendégművész abban a három szerepben fog vendég-szerepeltetni a nagyváradi közönség előtt, a melyekben mint a Szigligeti színház tagja annak idején nevezetes sikert aratott.

Dentler-nővérek fellépte. A Szigligeti színház igazgatóságának nagy áldozatok árán sikerült Dentler nővéreket, a berlini udvar opera tánczművésznőit vendég-szereplésre megnyerni A világhírű tánczosnők, a kik Európa világvároisaiban zsufolt házak előtt óriási sikerrel vendég-szerepelték, a jövő hét csütörtök, péntek és szombatján lépnek föl a Szigligeti-színházban, a mikor is felvonás közökben fogják művészies tánczaiakkal szórakoztatni a publikumot.

A legvitézebb huszár. Martos—Huszka legújabb, szenzációs operettje. »A legvitézebb huszár«, vasárnap kerül először színre a Szigligeti színházban. Az érdekes premier iránt a közönség körében nagy az érdeklődés.

TÁVIRATOK.

A kifosztott püspök.

Budapest, márczius 24. (Saját tud. táv.) A kassai püspök a szenzációs kifosztása ügyében érdekes fordulat állott be. *Bubics* Zsigmond püspök följelentést tett a rendőrségnél *László* műkereskedő ellen csalás és sikkasztásért. A püspök elmondja, hogy *László* Fülöp többször járt nála s azzal biztatta, miszerint jó vevőt ajánl a műkincsekre. Minden egyes esetben egy-két kiválasztott értékes műdarabot vitt magával, de soha nem számolt el és semmit sem fizetett. Kijelentette továbbá azt is, hogy *Hajnóczynak* nem adott megbízást a 15.000 korona nyugtázásra.

A román királyi pár utazása.

Budapest, márcz. 24. (Saját tud. táv.) Károly román király és felesége Erzsébet, Bécsbe utaznak vasárnap 25-én külön vonaton, onnan pedig Luganoba mennek. A miniszterelnök röpiratot adott ki, hogy *Ferdinánd* helyettesítse.

Hajótörés a tengeren.

Cap-Bon, márcz. 24. Szapáry László grótnak »Citana« nevű yachtja ma éjjel Sidi-pardról három kilométernyire hajótörést szenvedett. Tizenheten, köztük a gróf és anyja megmenekültek. Nyolczan, köztük a kapitány is még a hajón vannak. A hajótöröttek megmentésére olasz halászkok mentek.

A német császár tengeri útja.

Budapest, márcz. 24. (Saját tud. táv.) Berlinből jelentik: Vilmos császár földközi tengeri utazása még bizonytalan s a császár egyelőre csak azt határozta el, hogy a nyár derekán Norvégiába utazik, egyéb utazási terveiről még semmit sem tudnak.

Kossuth Lajos Tódor elutazása.

Budapest, márcz. 24. Saját tud. távirata) Kossuth Lajos Tódor a fővárosból elutazott Milanóba.

A forradalom Oroszországban.

Budapest, márcz. 24. (Saját tud. táv.) Pétervárról jelentik: Az általános sztrájk kitörését április elsejére várják. A forradalmi propaganda erősen halad előre.

Katonaszabadítás.

Budapest, márcz. 24. (Saj. tud. távirata.) Krakkól jelentik: a rendőrség nagyszabású ujonczozási szédelgésnek jött nyomára. Kernpingszky rendőrőrnök addig 50 embert hallgatott ki s ezek közül tizet letartóztattak.

NYILTTÉR.

Butor

A Preisz Mihály és Fia
csődtömegéből

meglevő BUTOROKAT meg-

vettem, és

leltári árban árusítom.

Nagy Sándor-utca 4. sz. a.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Telefonszám az egész megyére 626.

Igazságszolgáltatás.

Eötvös Bálintot elítélték. A budapesti kir. Táblán tegnap délben hirdették ki az ítéletet dr. Eötvös Bálintnak abban a bűnpörében, melyet ellene Kaczián Károlyné indított. Megjelentek a felek mind és Fernreisz tanácselnök nagy csendben olvasta fel az ítéletet, amely Eötvöst bűnösnek nyilvánítja a büntető-törvénykönyv 355. és 355. §§-aiba utköző sikasztásban és ezért három évi börtönnel sújja. Ez az ítélet tehát csak annyit változtat a törvényszék ítéletén, hogy az esetet nem csalásnak minősíti s hogy ennek megfelelően fegyház helyett börtönre szól. Az ítélet hallatára Eötvös elsápadt és annyira rosszul lett, hogy az elnök hamar leültette, nehogy összeessen.

A megokolás mimondja, hogy az élet jára-

déki szerződés, mely Kacziáné és Eötvös közt létrejött, színleges volt. Erre vall, hogy a két váltó is, a melyet az asszony ellen pörösítették, nem alapult valóságos követelésen és csak arra valók voltak, hogy Kacziáné vagyona megőrzés végett Eötvös kezébe juthasson. Eötvös. aztán a 84000 koronát, a megbízás elenére a saját céljaira fordította s így sikkasztást követte.

Az elítélt semmisségi panaszt jelentett be

KÖZGAZDASÁG.**A gabonatözsde határídeje.**

Budapest, márcz. 24.

Buza okt. — — — —	16.82
Rozs okt.-re — — — —	17.12
Tengeri április 1906 — — — —	14.—
Zab ápr. ra — — — —	13.64
Repce aug.-ra — — — —	—

Értéktözsde.

Budapest, márcz. 24.

Osztrák hitelrészvény — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — —	796.—
Leszámitoló bank — — —	506.—
Rimamurányi — — —	525.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	670.—
Közuti vasut — — —	594.—
Vároai villamos vasut — — —	327.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1906 márcz. 24-én	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	113.25
Magyar koronajárdék 4% — — —	95
Magyar keleti vasuti államkötvény 4% — — —	85.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — —	95.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.50
Magyar gyermek sorsjegy-kölcsön — — —	215.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön — — —	158.—
Osztrák járdék papirban — — —	99.75
Osztrák járdék ezüstben — — —	100.75
Osztrák korona járdék — — —	118.75
Osztrák járdék aranyban — — —	99.80
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	16.30
Magyar hitelbank részvény — — —	794.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — —	671.—
Osztrák magyar államvasuti részvény — — —	673.50
20 frankos frankos (Napolendor) — — —	19.11
Német birodalmi márka — — —	117.50
London vista — — —	240.60
Páris vista — — —	95.67
20 márkás arany — — —	23.48

Marha ártáblázat 1906. évi márc 19.—20

1 pár I-ső rendű jármos ökör	860—960 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör	760—860 korona.
1 pár II-ad rendű jármos ökör	630—730 korona.
1 drb fejős tehén	200—400 kor., 1 drb vágó ökör
250—420 kor. 1 drb. vágó tehén	220—380 ökör
1 drb veres borju	40—60 kor. 1 drb. fél éves
1orju	65—95 kor., 1 drb egy éves borju
75—170 bor., 1 drb két éves borju	90—240 korona. 1 drb
hizott sertés	120—128 kor., pár fél éves sertés
10—45 kor., 1 pár egy éves sertés	80—95 kor.
4 pár két éves sertés	145—210 korona. 1 drb
igás ló	170—390 korona. 1 pár ökörbőr
44—50 kor., 1 pár tehénbőr	32—40 kor. 1 pár borjubőr
10—20 kor., 1 pár lóbor	10—20, korona.

Lábasjóságok Hizott sertés mintegy 223 zélhizott 565drh 2 évestől feljebb 178 drb 1 éves től feljabb 330 Sülbő 337 drb malacz 230 drb Vágó marha 211 brb Jármos ökör 2100 prk Fejős tehén 900 drb borju 887 drb bivaly 59 drb juh és kecske 230 drb Ló 559 darab.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKIOS GYULA.

Kiadó

üzlethelyiségek**és lakások.**

A Fő- és Nagy Sándor-utca szegletén építés alá kerülő kétemeletes bérházban üzlethelyiségek és lakások *f. évi november 1-sőtől* kezdve **kiadók.**

Értekezhetni: **SZTARILL FERENCZ** építészzsel.

HIRDE TÉSEK

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szerben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is bennfoglaltatik) 10—50 évre a lehető legrovidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottak;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel;

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek, állami, megyei és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitel eszközök ki.

Mindentéle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon szám 424.

930.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Megnyilt Kálmán Ferencz

férfi- és fiu-ruha
nagyáruháza

Fő-utca 5. sz.

Czillér áruháza mellett.

Modern, mesteri szabásu,
kiválóan tartós

férfi- és fiu-ruhák

mérsékelt szabott

árak mellett vásárolhatók.

Különlegességek

gyermekruhák
és felöltőkben.

Nagyraktár
gyász-ruhákban.

Pesti Hazai Első Takarékpénztári sorsjegyeket napi árfolyamon

elad és azokra darabonként **125 K.** előleget jutányosan nyújt a
BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR- és TERMÉNYHITELBANK
Nagyvárad, Teleky-utca 3. szám. Telefon: 46. szám.

KÁDÁR JÁNOS

fűszer-, csemege- és borkereskedése Nagyváradon, Fő-utca.

Nagyérdemű közön-ég szives tudomására adja, hogy megérkeztek mindennemű *gazdasági vető és kerti veteménymagvai*. Továbbá friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, nemkülönben *gyógytermény sava*.

Továbbá a bőszi idény beálltára minden fajta sajtok mindenemű conservált halak többek közt *angolna, füstölt hering, lazac, stockfisch, tőkehal, hidegen ütött lenmagolaj, mindenféle pástétomok, dobzokban conservált főzelékek* m. pl. *spárga, zöld borsó, zöld bab, lengyel gomba, szárított levestöldség.*

A legnagyobb választék befőttek, gyümölcszék, conservált francia gyümölcsökben, ugymint egyes *szuccat gyümölcs, datolya, malagaszőlő, szultán füge, papir mandula, paradíó, pisztácia, pignoli, francia aszalt baraczk és alma, francia dió, darált mák.*

A husvéti ünnepkre a legnagyobb választék husvéti tojásokban és czukerkákban, Kugler (Gerbau) összes gyártmányainak egyedüli főraktára. Felemlitem, hogy a kórház-utcai szőlőmet helyeknek hét parcellában 18 m. utcai irond szélességben áruba bocsájtom. felőle értekezhetni

Kádár János vereskereszt üzletében.

Párisi világkiállítás 1900 Grand Prix 1896 milleneumi kiállítás
állami nagy arany érem, Hers-Concors.

Telefon:
280. sz.

Alapítva:
1854.

Első Magyar Részvény-szövőde
KÓBÁNYA.

Főraktár Nagyvárad és Biharvármegye területére saját hazunkban Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek czégnél.

Hordókba és palaczkokba fejte forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m. **ások, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör**, melyek nemcsak az ország, de a külföld híres gyártmányait és minőségileg jóval felülmúlják. Főraktárunk a palaczk-osztályra különös gondot fordít s azt a legujabb, legtökéletesebb üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szives érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palaczkokban hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem ugy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló eredménnyel használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szoptatónők, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női betegek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél.**

10 üveg és ezen felüli megrendelések házhoz szállítatnak.

Góliát maláta sör kapható: Janky utóda Kiss Károlynál, Kádár János, Friedl és Jörös, Maar és Szabónál, Lakatos Juliánál (Széchenyi tér).

Kérjük mindenütt kóbányai Részvény-sört.

Meghívás.

A Központi Takarékpénztár részvénytársaság N-Váradon, 1906. április 8-án d. e. 11 órakor az intézet helyiségében **rendkívüli közgyűlést tart**

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai: Az igazgatóság előterjesztése a részvénytársaság alaptörvényének felemlése iránt.

2. Az alapszabályok 4, 20, 28, 37 és 39 §-ainak módosítása.

Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket alapszabályanik 12 §-ának meg felelőleg f. évi április hó 7 (hetedik) napjának déli 12 órájáig az intézet pénztáránál letenni.

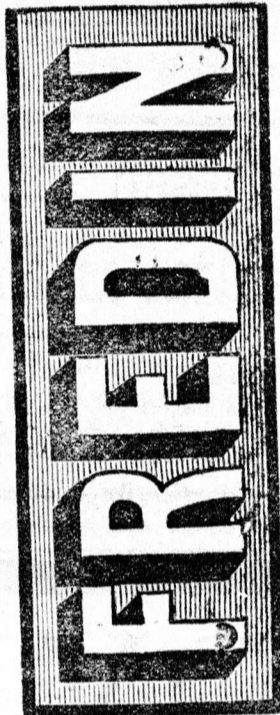
Nagyvárad, 1906 márczius 24.

Az igazgatóság.

Kérjen

csak

Selle & Kary's

Legjobb

tisztítószer

1804. mindenféle

sárga és fekete czipőnek

Különösen ajánlható

Boxcalfs-, Oscaria-, Chev- Laxnareek- és

czipőknek.

BÉCS, XIII.

"TISZÁNTUL"

kiadóhatalábván.

Hirdetés.

A **NAGYVÁRADI HITELBANK** részvénytársaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Leszámítol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, ékszerekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és földbirtokra.

Az igazgatóság.

Buzárovics Gusztáv könyvkiadóhivatalában **Esztergomban** most jelent meg **harmadik kiadásban Dr. Prohászka Ottokár** székesfehérvári püspök úr Öméltósága nagybecsű munkája: **Föld és ég.** Kutatások a geologia és a theologia érintkező pontjai körül. *Ara füzve 6 kor., kötve 7 kor. 50 fill.*

Ugyanott jelentek meg és kaphatók Öméltóságának következő művei.

Isten és a világ. Különös tekintettel a természettudományokra. *Ara füzve 2 kor. 40 fill., kötve 3 kor. 40 fill.*

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. *Ara füzve 4 kor., kötve 5 kor.*

Dominus Jesus Nyolcz konferencia beszéd. *Ara füzve 1 kor., 20 fill., kötve 1 kor. 80 fill.*

Diadalmas világnézet. *Ara füzve 4 kor., kötve 5 kor. 20 fill.*

Ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan **10—25 L. fonott üvegekben** (demyon)

1. n.-várad **uj bor** literje **28** és fél kr.
2. 1904. **ó bor** **31** és fél kr.
3. 1904. **ó vörös bor** **45** és fél kr.

Ugyan e borokat **50—100 literes hordókban**, fogy. adó nélkül — házhoz szállítom vagy vasuti állomásra adom **18—21—35** frt. Hl. árban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

Védjegy:

„Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult háziser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél** bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van caomagolva. *Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.*

Richter gyógyszerára

az „Arany oroslánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mladennapi szétküldés.

Dr. Politzer Jakab

szanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.
Telefonszám 639.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva.

Vizgyógy módok, villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők, **forrólégkezelés, göszekrény, póstyén-izsapkúra.** Inhalatók. Vibrációs massage. Hízaló- és soványító-gyógy mód.

Javaliva: Idegesség minden neme, gyomor-, bél-, szív-, tüdő-, légzőszervek betegségeinél. Izületi-, izom- és idegesúznál.

Kitünő gyógyeredmények. — Állandó orvosi felügyelet. — Olesó árak.

Penzió (lakás, ellátás) naponta **5 és 7 korona.**

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr. Politzer Jakab,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű és női divatáruraktár Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca, Bazár épület.

A most megérkezett gyönyörű tavaszi ujdonságok kell, hogy mindenkit érdekeljenek.

KÉREM TÁJÉKOZÁSUL ANNAK SZIVES MEGTEKINTÉSÉT.

Az Amerikai Áruház árai utólérhetetlenek

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai czipő és csizmagyár“

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállítói
370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanoncz internátus 24 benlakó, 18 bejáró tanoncz.

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb s legtartósabb kivitelben:

férfi, női,
és gyermek-

czipőket, csizmákat
eredeti gyári szabott árakon

francia angol és
amerikai szabás sze-
rint s ezeket:

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házában
(volt rendőrségi épület) **kicsinybeni eladási**
üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbelik. Katonatisztek. Gazdászok. Vasuti és posta-
tisztek. Csendőrök és pénzügyőrök részére.

 A Korona- és Filler-bazárt teljesen áthelyezték
szembe, a városi Bazar-épületbe, az Amerikai-áruház mellé.

Hol tombola-játékok, bál-legyezők, kotlilonok, álarczok a legolcsóbban szerezhető be, ugyszintén ajándék és dísz tárgyak, utazó-ládák és bőröndök, gyermek játé-
kok, gyermek-kocsik. reform-szekerek, mely egyszersmint tolokocsi is. Gumi különlegességek.

Teljes
tisztelettel: **FRISS és TSA KORONA- és FILLER-BAZÁR.** Fő-utca,
városi Bazar-épület. Telephon 130.

KERN ÉS PETROVICS

csemege, fűszer, pezsgő, bor, rum, ásványviz és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Huzella M. céggel szemben).

Az arany kereszthez.

Legolcsóbb fűszer bevásárlási forrás.

**Gazdasági, kerti vetemény-
és virágmagvainkat,**

melyek legjobb és legfrissebb minőségben általunk felelőség mellett a legelő-
nyösebb napi árakon bocsájtatik a n. é. közönség rendelkezésére, továbbá
mindennemű bőjti czikkeink, u. m. páczolt, füstölt és olajos
bel- és külföldi halak minden nemei, különféle sajtok,
naponta friss tea-vaj és hidegen ütött lenmag-olaj
készletünket ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe.

Kern és Petrovics

fűszer- és csemege-kereskedők Nagyvárad, Fő-utca.

Alapított . 1850.

Alapított . 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani
legkitünőbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi oberndorfi kerek, sárga;
Mammuth óriás, hosszú, vörös;
eckendorfi, olajbogyó sárga,
palaczkalaku, hosszú.

Államilag vizsgált arankamentes,
francia és magyar luczerna, stíriai vörös löhere.

Pázsit diszfü-vegyülek.

Angol perje, muhar, bükköny, len,
paprikaköles, kendermag.

Különféle gazdasági magvak.

A legjobb konykakerti
virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a
legnagyobb készséggel várva maradok
kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly
magkereskedése

a Zöld Koszoru-hoz

Nagyvárad, Szent-László-tér.

Képesárjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

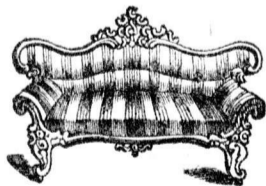
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan
* teljesítek csomagolási költség nélkül. *

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcso

bútor

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-,
szalon- és uri-
szoba berendezé-
sek, valamint az
egyebutordara-
bók a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Ipari és kereskedelmi vezető:

PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezé-
sek műipari vállalata, — Kívánatra tervek és
költségvetések.

Telefon 421 szám

Pesti hazai első takarékpénztár
sorsjegyeket

napi árfolyam mellett

→ eladunk. ←

Biharmegyei takarékpénztár

Kossuth-utca.

A pesti hazai első
takarékpénztár

egyesület ujonnan kibocsátott nyeremény-
kötvényei fix ár mellett vásárolhatók a

Nagyvárad Takarékpénztárban
és arra darabonként 125 k.

→ kölcsönt nyújt. ←

Pesti hazai első takarékpénztár
sorsjegyeket

napi árban elad s ezen sorsjegyekre
magas összegű

kölcsönöket nyújt

a legelőnyösebb feltételek mellett a

Polgári Takarékpénztár részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth-utca.

Gőzcséplőkészletek 2¹/₂ től 12 lóerőig, **benzinmotorok,**
SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,
aratógépek és egyéb **mezőgazdasági gépek**

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

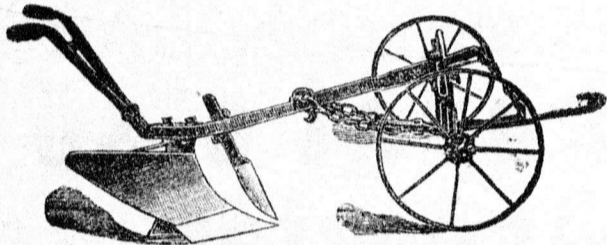

A magyar kir. államvasutak gépgyárának
 vezér ügynökségénél Budapest V., Váci-körút 32.

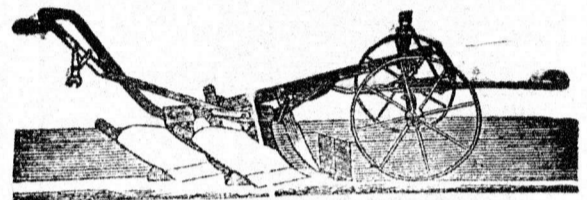
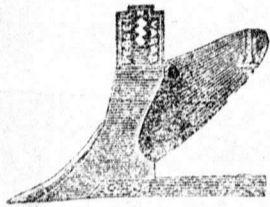

Árjegyzéket és költésvetést ingyen és bérmentve küldünk. — Kerületi képviselő: SPITZER EDE Nagyvárad.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talaj-
 művelő eszközöket készít a legjobb minőségben.

MEGNYILT! Uj szőnyeg-üzlet.

HAAS FÜLÖP és FIAI szőnyeg és butorszövet gyárosok.
 Magyar kir. udvari szállítók.

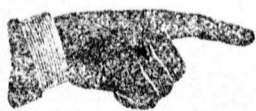
Nagyvárad, Fő-utca, az új Rimanóczy-palotában.

Biharmegye és Nagyvárad közönsé-
 gének ajánlja szíves figyelmébe

dusan felszerelt raktárát.

Eredeti keleti szőnyegek nagy választékban a legolcsóbb áron.

Továbbá minden egyébnemű szőnyegek, futószőnyegek, kókusz-futók, kókusz-lábtörők, kerevet átvétők, angora kecskebőrök és erdélyi pokróczok.

PAPIRKÁRPITOK

ugymint: szalon, uri-, ebédlő-, hálószobáknak legújabb styll szerint. Ágy-, asztal-, flanell-, koci- és utazótakarók, függönyök és portierek minden minőségben és árban.

Butorszövetek a legelegánsabb, valamint a legegyszerűbb kivitelben.
 Jutányos árak mellett.

Haas Fülöp és Fiai

gyárosok, m. kir. udvari szállítók, Fő-utca, Rimanóczy-palota.